

superficie abyssi, quando firmabat caelos desuper, &c. Prou. 8. 22. atque ita DEVS latens factus est DEVS patens, cuius splendoris diuini effectus in humida, seu aquea natura erat lux creata: habemus ergo ex hoc partu Tetrahedron seu ignem primum Cubi seu patris sui tenebrosi genitum. Deinde ex Visceribus Tetrahedri seu illuminato spiritu, Dodecahedron extrahitur: nam creato spiritu lucido primo die ex eiusdem vtero seu matrice Caelum seu Expansum creatum fuit secundo creationis die, vt testatur Moyses, atque hoc Dodecahedron ex superficiebus peritagoneis est formatum, atq; ob hanc rationem (vti puto) caelum dicitur quinta essentia, inde arguendo elementum quintum à quatuor illis sublunaribus distinctum. Opus autem tertii diei est congregatio aquarum spissarum seu sensibilibus in locum sibi à Deo destinatum, quarum symbolum est Icosaedron, è cuius ventre aer statim euolauit, cuius symbolum est octohedron, nam aqua fuit aer subtiliatione. Residuum autem Cubi obscuri in terram residebat, atque ita illud terræ fertilis nomen jam obtinebat, quæ antea à Moysse terra est dicta inanis. Ad imaginem ergo horum trium principiorum, videlicet, tenebrarum, aquarum, & lucis, in tria diuisus est elementa integer mundi spiritus, natura & dispositione ab inuicem differentia; videlicet in Terram; in Sphæram humiditatis, & in Ignem, quem admodum in libro secundo Historiæ nostræ Macrocosmicæ satis superque explicatum est.

Ex his igitur quæ in hoc loco explicata sunt, tanta facta est inter Philosophorum veterum principes de rerum naturalium principiis discrepantia, quorum nihilominus opiniones non multum ab inuicem differre videntur. Si rem paulo accuratius considerauerimus: Nam Thales Milesius Aquam rerum omnium principium posuit, Anaximenes dixit aerem infinitum esse existentiae rerum causam, vnde & Anaximander aerem fecit DEVM. At Zoroaster omnia ab igne seu luce facta esse autumauit, Et Pythagorici ignem vnicum per totum esse dixerunt.

Ac certe vt dictum est, si rem bene considerauerimus hos non multum à via errasse inueniemus: Nam ignis primum è tenebris egrediens inuisas subito suo splendore reuelauit aquas, quarum Vastum subtile est aereus spiritus, vnde tam Thales quam Anaximenes in vnum quodammodo conuenire videntur. At vero hi ambo non nisi principium materiale seu passiuum explicauerunt: Sed Zoroaster ignem cæteris præferens, ipsum principium primarium haud immerito dictitauit, vt pote quod præcedebat materiam humidam, non aliter quam actio passionem, aut actus rem in actum producendam: Et tamen ipse quodammodo errauit, quoniam principium actiuum esse non potest, nisi quatenus relationem habet ad principium passiuum.

Vnde dixit D. Petrus *caelum & terra facta sunt de aqua & per aquam mediante verbo*, hoc est agente, seu actu primo. Hinc ergo sermone maturiori locutus est Diogenes de rerum principiis, dicens; aerem diuinæ rationis compotem, esse rerum principium: hoc est, aerem seu naturam humidam creatam, & lucem diuinam: ac si cum Moysse voluisset dicere, spiritus domini vectus super aquas cum aquis fuit rerum creatarum principium. Et Zeno Stoicus hinc in opinione sua cautior, sententiam suam de principio firmiorem facere tentans, dicit, Ignis substantiam per aerem in aquam conuersam esse rerum omnium principium. Ac Empedocles more grossiori progrediendo, quatuor elementa pro rerum omnium principiis statuit. Horum denique omnium error erat in luo de principiis iudicio immanis, quod diuinam potentiam seu verbum sacrosanctum horum omnium initium antiquius esse non animaduertent: Quod quidem si meditatione maturiori intellexissent, dicerent cum Zoroastro rationibus à priori instructis, lucem diuinam fuisse Monadem seu rerum omnium authorem primarium, quippe quæ est actus & formarum fons & origo, cuius reuelatione numerus Dias est productus, videlicet cum Monade lucida Monas tenebrosa quæ erat aqua.

C A P. IV.

De simplicibus meteororum principiis accidentalibus, hoc est, de binarum qualitatum naturæ actiuarum ortu, & quomodo binæ qualitates passivæ (quas ideo simplices de simplicibus vocamus) ab iisdem deriuentur.

DE qualitatibus istiusmodi & de ratione originis earum cap. 7. l. 1. de Physica nostra macrocosmi historia verba fecimus satis ampla: Hic tamen & pauca de ipsis dicere operæ pretium fore existimamus: Vtpote quarum effectibus progressio tam in elementorum incrassatione, quam subtiliatione facta est à principiis prædictis, ad principiata, tam imperfecte quam perfecte mista, homogenea congregantur, digeruntur, maturantur, fixantur, atq; ad perfectionis metam perducuntur, atq; etiam heterogena inciduntur, disgregantur, dissipantur, atq; pelluntur & reuerberantur, quod quidem officium complet caliditas, quatenus à spiritu omnium nobilissimo & subtilissimo imme-